

**UBUTUMWA BUGENEWE UMUNSI MUKURU WA XVI W'URUBYIRUKO
GATULIKA MU RWANDA KU WA 31/01/2021**

YEZU KRISTU NI MUZIMA KANDI ARAGUSHAKA URI MUZIMA

Rubyiruko dukunda,

1. Nimugire umunsi mwiza. Uyu munsi wanyu ubabere uw' ibyishimo n'amahoro. Uyu munsi ubabere uwo kumva ko Kristu ari muzima kandi yifuza ko muhora muri bazima ku mutima no ku mubiri ariyo mpamvu yiteguye kwirukana mu buzima bwanyu ikintu cyose kibahungabanya. Ubabere umunsi wo kumva ko Kilizya ibakunda, ibazirikana kandi ibasabira mu buzima bwanyu bwa buri munsi.
2. Muri iyi nyigisho ndashaka kubahumuriza kuko nziko hari abafite ubwoba kubera ibihe tumaze mo iminsi itari mike duhanganye n'icyorezo cya Korona Virus n'ingaruka zacyo zaje ziyongera ku bindi bibazo urubyiruko rusanganywe. Niyo mpamvu nahisemo amagambo ya Papa Francisiko aho agira ati "*Kristu ni muzima kandi aragushaka uri muzima* (Christus Vivit 1)

I. Kristu ni muzima kandi ni we muhanuzi w'ukuri

3. Mu isomo rya mbere ryo mu gitabo cy' Ivgururamategeko twazirikanye uyu munsi, Musa arabwira abayisiraheli ati: "Uhoraho Imana yawe azitorera umuhanuzi ukomoka muri mwe, mu bavandimwe bawe, azabe ariwe mwumva" (Ivug 18, 15). Ibyo Musa yabwiye abayisiraheli byagiye byuzuzuwa mu bahanuzi batandukanye babayeho mu isezerano rya kera. By'umwihariko ariko ubuhanuzi bwa Musa bwujurijwe kuri Yezu Kristu. Ni we woherejwe n'Imana kugira ngo atubwire ijambo ritanga ubuzima. Ntabwo yigisha nk'uko abandi bigisha, ahubwo Ijambo rye rifite ububasha ku buryo rishobora guhindura byose kandi rikirukana na Roho mbi nk'uko twabyumvise mu ivanjili.
4. Muri iki gihe cy'ibibazo byinshi mu rubyiruko, hadutse abahanuzi benshi bashaka gutanga ibisubizo. Bamwe babivanga n'imyumbire yabo, abandi bakabihuza n'inyungu zabo bwite kugera aho bashyiraho n'ikiguzi kugira ngo bahanurire umuntu. Byageze n'aho hari abitwaza inyigisho zabo bakabuza abantu kwivuza bityo bigatuma hari abantu bicwa n'indwara zashoboraga kuvurwa zigakira. Hari n'abitwaza ubuhanuzi, kwerekwa cyangwa se kubonekerwa, ariko bagamije kubeshya abantu no ku basahura.
5. Rubyiruko, nimushishoze mwirinde gukurikira abahanuzi b'ibinyoma cyangwa b'ababeshyi. "Ntimugapfe kwemera ubonetse wese, ahubwo mujye mubanza gushishoza ibyo mubwiwe, kugira ngo mumenye niba koko bikomoka ku Mana" (1Yh 4, 1). Mwirinde ababizeza ibitangaza ariko mu by'ukuri bagamije inyungu zabo no kubayobya. Umuhanuzi dufite kandi ufite ububasha ni Yezu Kristu. Ijambo atubwira ni ijambo riduhumuriza kandi riduha ubuzima. Ijambo rye ryirukana roho mbi zose maze rikaduha imbaraga zo kubaho twemye. Amagambo mwumva ku maradiyo, ayo musoma mu binyamakuru, mu bitabo kuri internet cyangwa se ku mbuga nkoranyambaga, ntakabarutire Ijambo rya Kristu. Andi magambo mwumva ntagasimbure Kristu mu buzima bwanyu kuko ari we Jambo wigize umuntu, akaturonkera ubuzima bw'iteka mu rupfu n'izuka bye.

II. Kristu ni muzima kandi arusha ububasha ibibatera ubwoba byose

6. Kuva icyaha cyakwinjira mu isi, ubuzima bwa muntu bwajemo ibibazo n'urupfu. Muntu atangira kubaho ku nkeke no mu bwoba. Bwakwira akibaza niba buri buke, bwacya akibaza niba buri bwire.

Rubyiruko, turabizi ko namwe muri iyi minsi muhangayitse.: hari benshi bari bafite ibikorwa bibatunze maze ingamba zo kwirinda Covid-19 zibikoma mu nkokora ndetse bamwe bibaviramo guhomba burundi, benshi mu bajene bahagaritswe ku mirimo yabo kuko ibigo byabakoresha bitari bigishoboye kubahemba, benshi mu rubyiruko bari barimo bashakisha akazi batakaje ikizere cyo kukabona bityo barushaho kwiheba, hari benshi imiryango yabo yugarijwe n'ubukene n'inzara, hari benshi biteguraga isakaramentu ryo gushyingirwa maze ingamba zagiye zishyirwaho zituma iryo Sakaramentu batarihabwa igihe bari bararyiteguyeho, hari benshi batabashije gusubira ku masomo yabo kubera ko aho bakuraga ubushobozi bwo kubona amafaranga y'ishuri hatagihari, hari benshi bahuye n'ibibazo by'ihohoterwa no gufatiranwa n'ubukene maze bashorwa mu busambanyi, hari benshi bacitse intege mu kwemera no mu buzima bw'isengesho, hari abishoye mu biyobyabwenge n'ibindi n'ibindi.

7. Ibi bibazo byaje byisukiranya mu gihe na Kilizya zari zifunze, benshi batabasha kujya gutega amatwi Ijambo ry'Imana ribahumuriza mu missa kandi ntibabashe guhura na Yezu mu Ukarisitiya ngo bamuture agahinda kabo. Abo bose byakangaranyije n'abandi mwese mukibunza imitima kubera ibi bibazo muri kunyuramo, nimuhumure Kristu ni Muzima kandi namwe arabashaka muri bazima. Nk'uko Yezu yakangaye Roho mbi akayirukana mu muntu yari imaze igihe yaraboshye ni nako afite ububasha bwo kudukiza ibi bibazo byose duhanganye nabyo muri iyi minsi.

8. Roho mbi Yezu ashaka kutwirukanamo uyu munsi si ngombwa ko ziba zazindi zisakurisha abantu, zikabirukansa. Roho mbi Yezu ashaka guhashya uyu munsi zishobora kwhisha muri biriya bibazo byose navuze byugarije urubyiruko muri iki gihe. Zishobora kandi kwigaragaza mu ngeso mbi zugarije urubyiruko muri iki gihe nk'ubusinzi, ubusambanyi, kunywa ibiyobyabwenge, gusuzugura ababyeyi, ubunebwe, umwete muke mu isengesho n'ibindi. Izo roho mbi zishobora kwigaragaza na none mu myumvire yateye kuri iki gihe yigizayo Imana igashimagiza imbaraga za muntu n'ubukungu bwe gusa. Izo roho mbi kandi nta kindi zigamije uretse kuboha umuntu cyane cyane ku mutima, kumugira imbata, kumubeshaho mu bwoba no mu mihangayiko.

9. Rubyiruko, mwigira uwomba Kristu ni muzima kandi arusha imbaraga roho mbi n'amayeri yayo. Kristu ni muzima kandi arashaka ko muba bazima namwe. Nimumusange kensi kandi mumwakire. Nimumubonere akanya mu buzima bwanyu kugira ngo abahe ubuzima. Ubuzima aduha si ngombwa ko buba bishingiye ku miterere y'umubiri. Si ngombwa ko bushingira ku mubyibuho n'itoto kuko ibyo umuntu ashobora kubigira atari muzima imbere. Si ngombwa ko bushingira ku mbaraga z'umubiri, kuko hari ushobora kuzigira ariko yarapfuye ahagaze. Ubuzima Yezu adushakira ni ubushingiye ku ijambo ry'Imana, rikaba ari ryo ritumurikira, rikaba ari ryo rituyobora, rikaba ari ryo riduha ihumure. Kandi umuntu utazumva ayo magambo umuhanuzi atubwira mu izina ry'Uhoraho ngo azabiryoza. (Ivug. 18, 19). Iryo jambo ni ryo Yezu akoresha akirukana ibidutera uwomba byose, akirukana roho mbi zitubuza gukunda bagenzi bacu, roho mbi zidushora mu ngeso mbi, roho mbi zitubuza gukunda Imana kuruta byose.

III. Kristu ni muzima kandi azadutsindira icyorezo cya Kovid 19

10. Icyorezo cya Covid-19 nticyahungabanyije abantu mu by'ubukungu gusa ahubwo cyabahungabanyije no mu by'ukwemera n'ukwizera. Nyuma y'uko haje ingamba zibuba abantu gusengera mu Kilizya no gukora amahuriro y'abantu benshi, hari abajene bagendaniyeko. Bararukira ibindi bintu maze gusenga babifasha hasi. Hari n'abageze aho bakeka ko Imana yananiwe gutsinda iki cyorezo, ndetse bakumva ko gusengera isi n'igihugu cyacu ngo icyi cyorezo gitsindwe ari uguta igihe. Hari n'abuririye kuri ibyo maze batangira kunnyega amasengesho yo gusabira abarwayi bagira bati

babandi muvuga ko Yezu akiza muri hehe. Bati niba akiza koko nadukize na Covid-19 tumwemere. Ibyo byose ni imyumvire y'ubuhakanyi n'ukwemera guke.

11. Kristu ni muzima kandi nta ndwara atakiza. Iyo abishatse akiza ako kanya cyangwa agakiza buhoro buhoro bitewe n'icyo ashaka kwigisha abantu. Hari igihe akiza avuze ijambo rimwe gusa ariko hari n'igihe akiza yifashishiye ubwenge n'ubushoboz Imana yahaye abantu. Ashobora no guhitamo kudakiza umubiri ariko agakiza Roho kuko uburwayi bwa Roho ari bwo bubi cyane. Kristu ni muzima kandi azadukiza na Covid-19. Yayidukiza buhoro buhoro, yayidukiza akoreshjeje ubwenge n'ubuhanga yaduhaye, uko byagenda kose azayidukiza kuko icyatumye amanuka mu ijuru ni twebwe abantu no kugira ngo dukire.

13. N'ubwo adukiza ariko ashaka ko natwe tugira uruhare mu mukiro wacu. Nk'uko Mutagatifu Agustini abivuga: "*Imana yaturemye tutabigizemo uruhare ariko ntizadukiza tutabigizemo uruhare*". Ivanjili itwereka ko abantu Yezu yakizaga babaga baje kumushaka. Ndetse hari n'igihe yabanzaga kubabaza niba koko babishaka ko abakiza cyangwa niba babyemera ko ashobora kubakiza. Umuntu twumvise yakijije Roho mbi mu ivanjili y'uyu munsi yari yaje mu isengero. Yari yashyizeho ake ava iwe mu rugo aza gusenga. Ntiyigeze yitwaza uburwayi bwe ngo yigumire mu buriri. Natwe rero kugira ngo dukire iki cyorezo n'izindi ndwara zose ni ngombwa ko duhaguruka tugashakashaka Yezu. Ni ngombwa kandi ko dukturikiza ingamba ziturinda kwandura no kwanduza abandi.

IV. umwanzuro

14. Rubyiruko, Murabizi ko buri mwaka kiliziya y'Urwanda igira ibyishimo byo guhuriza abajene mu ihuriro ry'urubyiruko ribera muri Diyosezi yatoranyijwe. Mu mwaka wa 2020 iryo huriro ryari riteganyije kubera i Kabgayi ariko ntiryabaye. Uyu mwaka turizera ko rizaba kandi rizabera i Kabgayi nk'uko byari biteganyijwe. Turabasaba gukomeza kuryitegura. Amatariki rizaberaho muzayamenyeshwa hakurikijwe uko icyorezo cya Covid-19 kigenda gitsindwa.

15. Turashimira abajene bose bagerageje kwitwara neza muri ibi bihe bya Covid-19 birinda imyitwarire iyo ari yo yose yabagayisha cyangwa yatuma banduzanya iriya ndwara. By'umwihariko turashimira abajene bakusanyije inkunga hirya no hino kugira ngo bafashe abagizweho ingaruka n'icyo cyorezo. Turashimira abajene bari mu matsinda y'abakorerabushake hirya no hino mu maparuwasi aho bafasha abandi bakristu kubahiriza amabwiriza yo kwirinda icyorezo cya Covid-19.

16. Rubyiruko bana bacu, nimuhumure "Kristu ni Muzima, ni we Mizero yacu kandi ni we ufite itoto nyakuri muri iyi si. Ibyo akozeho byose birasusuruka bikaba bishya kandi bikagira ubuzima. ni muzima kandi nawe arashaka ko uba muzima" (C.V.1)

Mutagatifu Yohani Bosco Umurinzi w'Urubyiruko adusabire

Bikorewe i Byumba, ku wa 12 Mutarama 2021

✿ Servilien NZAKAMWITA

Umushumba wa Diyosezi Gatulika ya Byumba

Akaba na Perezida wa Komisiyo y'Abepisikopi

ishinzwe Iyogezabutumwa mu Rubyiruko